

MONITOR

zpravodajský čtrnáctideník

ROČNÍK I., ČÍSLO 0

27. ZÁŘÍ 2004

(za dobrovolné příspěvky)

Vážení přátelé,

u příležitosti slavnosti sv. Václava se vám dostává do rukou nulté číslo zpravodajského čtrnáctideníku RC MONITOR. Reagujeme tak na přání mnoha dosavadních čtenářů internetového zpravodajství Res Catholica (<http://res.catholica.cz>) dostávat zprávy v tištěné podobě, neboť ne každý má pravidelně k dispozici přístup na internet. RC Monitor však není jen kopií textů již publikovaných na internetu. Tyto noviny kromě rozšířeného zpravodajství obsahují navíc komentáře, analýzy, mapování kulturních souvislostí a další rubriky.

RC Monitor není zaměřen na osobní duchovní život (jako např. časopisy Světlo či Immaculata). Má za cíl poukazovat na velmi silný vztah mezi křesťanstvím a společností. Svou publikační formou chce zdůrazňovat, že křesťanství není osobní citovou záležitostí, ukrytou za dveřmi našich domů či silný-

mi zmi kostelů, jak se po mnoho desetiletí snažili tvrdit a prosazovat komunisté. Křesťanství je silou, která kdysi proměnila vymírající a nešťastné Římské impérium v Evropu katedrál. Je silou, která dnes přetavuje africký kontinent, z něhož do nynější Evropy putují noví misionáři. Nepřestává ovšem působit ani v zemích s křesťanskou tradicí. Koneckonců i v naší zemi křesťané odvádějí neuvěřitelné množství práce, ať už při opravách kostelů či při ovlivňování zákonů atp.

Naše periodikum chce kromě toho připomínat, že křesťanství je dnes nejintenzivněji pronásledovaným náboženstvím, takže roste díky obětem svých mučedníků nejen ve zmiňované Africe, ale i na Blízkém východě, v Jižní Americe či v Asii.

To jsou témata, o nichž se dnes v běžně dostupných médiích většinou mlčí. Výsledkem je často ztráta naděje i odvahy dělat dobro a čelit negativním jevům. Proto si kla-

deme za cíl zprostředkovat pohled na dnešní dobu ve všech pro nás závažných souvislostech. Budeme vděční za vaše upřímné a otevřené připomínky, podněty a názory.

Noviny jsou vydávány a distribuovány zdarma. Pokud byste rádi dostávali více výtisků nebo si myslíte, že by RC Monitor uvítali i vaši přátelé, napište nám na adresu uvedenou v tiráži. Pouze na vás záleží, zda budou další tištěná vydání. Prosíme vás o modlitby, aby Bůh tomuto projektu požehnal, a také o finanční dary. I toto nulté číslo bylo možné vydat jen díky mnoha drobným dárcům, kterým za to z celého srdce děkujeme.

Protože projekt není dotován žádným sponzorem, bude další číslo možné vydat, sejde-li se během následujících deseti dní dostatek finančních prostředků.

Za redakční radu
Radim Ucháč

Náboženství na veřejném fóru

V předvolební době probíhá ve Spojených státech debata o tom, je-li správné podávat svaté přijímání politikům, kteří se veřejně vyslovují proti životu – především za potraty a eutanázii. To není izolovaný jev: na stejné téma se stále hlasitěji vyslovují i biskupové Kanady, Mexika i některých afrických zemí.

Méně se u nás ví, že na stejné téma hovoří dnes už také i evropské biskupové. Tak např. madridský Antonio kardinál Rouco se v květnu vyslovil pro nábožensky neutrální stát, ale současně zdůraznil, že biskupové jsou povinni vyjadřovat morální úsudky i o veřejných záležitostech.

V červenci řekl milánský biskup Dionigi kardinál Tettamanzi listu La Repubblica, že je mu úplně jedno, existuje-li nějaká křesťanská strana nebo ne, ale považuje za vážný problém absenci křesťanských hodnot u katolických politiků.

Janovský kardinál Tarcisio Bertone řekl témuž listu, že politici nesmějí uzavírat svou víru v soukromé sféře. Prohlásil, že v naší sekularizované společnosti je třeba hlásat slovo Boží v jeho plnosti a radikálních požadavcích.

Janovský kardinál Tarcisio Bertone

Foto: Arcidiecezi di Genova

Slova biskupů neodrážejí jen nějaké jednorázové situace, jako jsou například volby. Odpovídají na pozvolnou proměnu kulturní situace křesťanského světa, kdy se stále zřetelněji posouvá do popředí problém záchranu křesťanské ci-

vilizace. Je to problém pro politiky, konfrontované s novými otázkami (ochrana života, obrana manželství). Nová evangelizace kultury v nejširším smyslu slova je ale úkolem pro nás všechny.

- rc -

ZPRÁVY

Práce pro život na Sibíři

V minnesotském St. Paul vznikla nová komunita řeholnic, která se na východní Sibíři bude věnovat především práci pro život. Doplní zde pastorační práci řádu „kanovníků Pána Ježíše“. Působí ve Vladivostoku už od roku 1992, založili zde pět farností a řadu center pro staré a nemocné, vyvařoven pro chudé atd.

„Sestry Pána Ježíše“ zde budou působit hlavně v centrech pro těhotné, poskytovat jim pomoc a duchovně pomáhat ženám, které podstoupily potrat. Sestry říkají, že kvůli ekonomické situaci, ale především kvůli mentální depresi způsobené komunismem je zde pro ženy těžké pomýšlet na děti. V Rusku připadá

na jednu ženu 5–10 potratů: kněží se setkali i s případem 30 potratů za život.

Sestry narážejí na určité překážky při získávání víz. Jsou financovány jen ze soukromých prostředků: kdyby dostávaly peníze z vatikánských zdrojů, poškodilo by to vztahy mezi katolickou a pravoslavnou církví.

LifeSite News

OSN poprvé o ochraně nenarozeného života

Poslední návrh dokumentu o ochraně práv lidí s postižením obsahuje výrazy, jež odmítají, aby stát na základě prenatalní diagnózy nařizoval potraty. Článek 8 mluví o posvátnosti života a potřebě chránit život lidí s postižením. „Postižení není důvodem k ukončení života,“ má stát v dokumentu. Opět se však požaduje právo na potrat pro postižené samotné.

c-fam

Gregoriánská tradice je i vyučováním

Od 3. do 5. září proběhl v Římě kongres ke čtrnáctistému výročí smrti Řehoře Velikého, věnovaný chorálu, který je po něm pojmenován. Jeho cílem bylo zdůraznit chorál jako manifestaci víry moderních lidí. Předseda Sdružení svatě Cecilie mons. Tarsicio Cola řekl, že cílem kongresu je vyzdvihnout liturgickou správnost, estetickou krásu a biblickou přesnost chorálního zpěvu, který se často zanedbává. V tomto smyslu je gregoriánská tradice i vyučováním. Papež účastníkům poděkoval za jejich úsilí o posílení úlohy chorálu v liturgii.

Zenit

Nový film o lidské víře

„Devátý den“ je název německého filmu Volkera Schlöndorffa o lucemburském knězi abbé Henri Kremerovi, jehož drama víry a svědomí se odehrává na „farařském bloku“ koncentračního tábora Dachau. Gestapo mu nabízelo propuštění, pokud získá lucemburského biskupa pro podporu Hitlera. Film vypráví o síle pokušení, které kněz překoná silou své víry. Film přijde do evropských kin letos na podzim.

Tagespost

Církevní nemocnice pomáhají v Ugandě

27 nemocnic, 230 zdravotních středisek a 12 zdravotnických škol provozuje Církev v 19 ugandských diecézích. Země trpí hladem a podvýživou, 150 dětí z 1000 umírá v předškolním věku. První nemocnice v Ugandě postavili misionáři, kteří chápou péči o nemocné jako součást své misie.

Polovina nemocničních lůžek je obsazena pacienty s AIDS. Počet nakaže-

ných ale dramaticky klesá díky kampani za zdrženlivost a věrnost. Antibiotika a prevence radikálně omezila trachom, způsobující slepotu.

„Péče o nemocné je náš úkol proto, že i Ježíš uzdravoval nemocné,“ řekl arcibiskup Odama ze severougandského Gulu.

Zenit

Církev ocenila filmaře

Na filmovém festivalu v Benátkách dostal režisér Wim Wenders Cenu Roberta Bressona: na zřízení ceny se podílí Papežská rada pro sociální komunikace a Papežská rada pro kulturu. Arcibiskup Foley, předseda rady pro sociální komunikace, vysvětlil, že „ve Wenderových filmech nacházíme řadu vysoce duchovních momentů týkajících se smyslu života, zla, smrti...“

Minulý týden německý režisér prezentoval své poslední dílo „Země nadbytku“, které se zamýšlí nad Spojenými

státy po útoku 11. září.

Wim Wenders je licenciátem teologie. „Teologická formace hluboce ovlivnila jeho práci,“ řekl arcibiskup Foley.

Wenders ve své odpovědi mluvil o své úctě k Robertu Bressonovi: řekl, že jeho filmy se vyznačovaly „chudobou prostředků: myslím, že chudoba je jedním z nástrojů, jak žít křesťanství“, dodal. Z filmů Roberta Bressona se u nás promítaly filmy „K smrti odsouzený uprchl“, „Muška“, „Jana z Arku“.

Zenit

Lurdská svatyně poděkovala dárcům

Na prosbu o pomoc pokrýt náklady na návštěvu Svatého otce v Lurdech odpovědělo doposud 12 tisíc osob. Na fond známého poutního místa přišlo už více než 1 milion euro. Výdaje na papežskou návštěvu byly spočteny na 1 a půl milionu euro. Generální ředitel svatyně Francis Dehaine vyjádřil na včerejší tiskové konferenci naději, že Lurdská svatyně se nebude muset dále zadlužovat, aby splatila všechny pohledávky.

RadioVaticana.cz

POMOC PRO BESLAN

Česká katolická charita vyhlásila veřejnou sbírku na pomoc obětem útoku v Beslanu: číslo účtu 369-369369369/0800 u České spořitelny, v.s. 1261 (při platbě složenkou uvádějte číslo konta ve tvaru: 3690369369369/0800, v.s. 1261).

Do Beslanu již Charita dodává léky a zdravotnický materiál.

Kontakt pro dotazy: tiskové oddělení sdružení ČKCH, Jan Oulík, tel: 603 895 984 a Dagmar Volencová, tel: 603 511 242.

ZPRÁVY

Biskup Küng o sanktpöltenském skandálu

Na letní teologické akademii v rakouském Aigenu hovořil biskup Klaus Küng, vizitátor sanktpöltenského semináře, o svých zjištěních. Shledal zde „významný počet homosexuálů“. Je to důsledek nedbalosti při přijímacím řízení; to se týká zejména třináctičlenné skupiny z Polska. Dále šlo o nedostatečné ve-

dení: rektor semináře měl ke své práci na starost ještě dvě farnosti. Pornografický materiál byl nalezen na osmi počítačích.

Kandidáti musejí nyní procházet novým přijímacím řízením, které kontroluje komise jmenovaná biskupem Küngem. Vizitace potrvá ještě delší čas.

Tagespost

Trapisté v Čechách

Nově postavený kostel Nanebevzetí Panny Marie v klášteře cisterciáků trapistů v Novém Dvoře u Toužimi 2. září slavnostně vysvětil plzeňský biskup František Radkovský. Klášter cisterciáků trapistů v Novém Dvoře je prvním nově založeným klášteřem v polistopadové historii České republiky. Bratři zde žijí od května 2001.

Klášter byl vybudován ze zříceniny bývalé barokní zemědělské usedlosti, která byla rekonstruována a dostavěna podle projektu anglického minimalistického architekta světového jména Johna Pawsona, kterému se povedlo unikátní spojení historického baroka s moderní architekturou.

TS ČBK

Světová banka o náboženství v boji proti chudobě

Světová banka vydala knihu o vztahu mezi světem víry a bojem proti chudobě: rozvojové organizace podle ní potřebují spolupracovat s náboženskými organizacemi. President Banky James Wolfensohn v úvodu zdůrazňuje, že rozvojové instituce, které se opírají o náboženské instituce, mají výraznější výsledky.

Kniha přináší analýzy konkrétních případů rozvojového působení náboženských organizací, jako je např. skupina Sant Egidio, která působila v Mozambiku a v Albánii.

Název knihy: *Mind, Heart and Sould in the Fight against Poverty*, editorky: Katherine Marshall a Lucy Keough.

Zenit

Biskupové proti mediálním útokům

Konference nikaragujských biskupů protestuje proti náboženské netoleranci médií, jež vedou zesměšňující kampaň proti církevním symbolům a osobnostem. Podle biskupů je to zvláště znepokojivé v zemi, kde demokracie je ideálem věřícího národa a kultura je proniknuta lidskými a křesťanskými hodnotami.

Karikatury v novinách „vytvářejí netolerantní a agresivní ovzduší“ proti Církvi, říká se v biskupském prohlášení. Nejčastějším terčem karikatur je kardinál Miguel Obando y Bravo.

ACI Prensa

Vatikán žádá propuštění čínských kněží a biskupů

Svatý stolec žádá propuštění biskupů a kněží v Číně. Jmenovitě uvádí generálního vikáře diecéze Pao-ting (provincie Chu-pej), který byl zadržen se sedmi dalšími kněžími a dvěma seminaristy. V této diecézi je podle informací, jež získal Vatikán, zadržováno nebo vězněno 23 kněží. Biskup a jeho pomocný biskup jsou už od roku 1996 resp. 1997 zadržováni bez soudu na utajeném místě.

Vatikánské prohlášení uvádí, že koncem srpna zemřel ve vězení biskup z Ťien-Tchaj (provincie Šan-tung), který byl ve vězení od konce devadesátých let a jeho tělo bylo předáno příbuzným bez vysvětlení.

Zenit

Papež o solidaritě s mučedníky

V neděli papež připomněl mučednictví svatého Jana Křtitele a vyzval věřící k solidaritě s pronásledovanými křesťany. „Mučednictví je znamením svatosti Církve,“ řekl papež a dodal: „Jím vrcholí svědectví pravdě.“ Proto musejí všichni křesťané být každý den připraveni zemřít a každý den žít evangelium bez jakýchkoli výhrad.

„Hrdinský příklad Jana Křtitele nám připomíná mučedníky víry, kteří v průběhu staletí šli v jeho stopách. ... Tak činili mnozí křesťané, kteří se v minulém století stali obětí náboženské nenávisťi pro příslušnost ke Kristu a k Církvi,“ řekl papež.

Zenit

Záběr z obřadu posvěcení kostela v Novém Dvoře

Foto: (af)

KOMENTÁŘE

Francie a její „šátkový“ zákon: Všechno špatně...

Je příliš pozdě na změnu koncepce imigrační politiky

Francie dělala vše pro odvrácení vojenského svržení Saddáma Husajna v Iráku (tj. dělala vše pro jeho udržení u moci), je nesmírně kritická vůči Izraeli, výrazně podporuje Palestince – a přesto si od islamistických teroristů imunitu nezískala. Její občané se stali cílem teroristického útoku v Iráku, a to kvůli otázce vnitřní: zákonu o zákazu muslimských šátek (a náboženských symbolů obecně, tedy i křesťanských křížů a židovských jarmulek) ve státních školách. Tento případ jen názorně ilustruje to, co někteří z nás věděli již dávno: islamisté nenávidí Západ a vedou proti nám teroristickou válku nikoli kvůli něčemu, co Západ udělal (kvůli nějaké konkrétní politice, již lze změnit), nýbrž kvůli tomu, jaký Západ je. Přeje svým obyvatelům osobní, náboženskou a politickou svobodu. Proto jej islamisté nenávidí a vedou proti nám válku existenciální a existenciální. Žádnou konkrétní změnou své politiky se jí Západ vyhnout nemůže; mohl by se jí vyhnout jen tím, že by přestal být Západem – tj. přestal být svobodný.

Náboženství? Skryjte ho!

Samozřejmě, francouzský „šátkový“ zákon je špatný. Sugeruje, že náboženství je jakýmsi přívěskem člověka; něčím, co člověk uzamkne ve svém domě, případně v kostele (mešitě, synagoze...) a na veřejný prostor již vstoupí bez něj. Že náboženství je něco jako šat – člověk se z něj svlékne a na veřejném prostranství je už nenosí. Nosit je na veřejném prostranství je prý neslušné – a podle francouzského práva ve školách už i nezákonné. Předpokládá to, že člověk se od svého náboženství může oddělit; vysvléci z něj – jako had ze své kůže.

To je pochopitelně naprostý nesmysl, je to nemožné; a pokusy o to jen dokazují, že sekularisté vůbec nechápu povahu náboženského přesvědčení.

Přítom zákaz šátek bude naprosto neúčinný, ba až kontraproduktivní: když věřící různých náboženství nebudou moci své náboženské symboly veřejně, leč mírumilovně nosit na půdě státních škol či institucí obecně, začnou se z veřejného života stahovat, od své společnosti izolovat, opevňovat se v ghettu – a radikalizovat. Nemohou francouzští mus-

Matka upravuje muslimské dívce sporný šátek

Foto: dw-world.de

limští studenti nosit své šátky ve francouzských státních školách? Nuže co, nebudou je navštěvovat; budou chodit do svých separátních muslimských škol, ať už legálních či podzemních, v nichž se budou učit nenávisťi proti Západu, svobodě, francouzskému státu, náboženské toleranci, židům a křesťanům.

Problém? Islamismus v islámu

Přítom skutečným problémem francouzských muslimů není to, že jejich dcery nosily do státních škol šátky, nýbrž to, že velká část mladých (převážně mužských) muslimů nepřijala politické hodnoty své země – Francie – za své. Nepřijala za své hodnoty náboženské a politické svobody a tolerance. Problémem není náboženství obecně, ale jedno konkrétní náboženství, respektive jeden konkrétní proud v jednom náboženství konkrétně: islamismus v rámci islámu. Židé ve Francii nezapalují katolické kostely, katolíci neničí kalvinistické památky a kalvinisté neútočí na židy. To jen (někteří) mladí muslimové podnikají antisemitské útoky všeho druhu.

Reakci francouzského státu nebylo tvrdě vystoupit proti konkrétním zločincům, neboť francouzští politici neměli dost odvahy tak učinit. Báli se, že si své muslimské občany zneprátelí a radikalizují proti sobě. Jenomže nejlep-

ším prostředkem jak povzbudit vandaly k dalším útokům je netrestat je za útoky dosavadní. Francouzští politici se místo rázného postupu proti těm, kdo se dopouštějí násilností a zločinů, raději ve svém sekularistickém afektu vrhli na vytěšňování náboženství z veřejného prostoru, jakoby náboženství obecně – či jakékoli náboženství – bylo problémem. Politika nesprávná a neúčinná.

Antisemitismus, islamismus - co teď?

Jaká měla být politika správná? V určitém smyslu je na ni už pozdě. Měla – před desítkami let – spočívat v rozumnější imigrační politice. Měla přijímat imigranty z jiné civilizace než západní – zvláště z civilizace jako je ta muslimská, jež si necení náboženskou a politickou svobodu – jen v míře, v jaké byla schopna imigranty do své společnosti plně integrovat. Islámská imigrace do Francie (a zemí Beneluxu) však byla rozsáhlejší, a tak se stalo, že nemalá část muslimské populace těchto zemí je nyní v otevřeném hodnotovém konfliktu se svou novou domovinou.

Co s tím nyní? Trestat zločince za jejich útoky, nikoli náboženství obecně. Ukázat, že západní stát na zásadách úcty k jednotlivci a na ochraně jeho práv – náboženských, intelektuálních, vlastnických – trvat bude. Že útoky vanda-

KOMENTÁŘE

lů proti nevinným tolerovány nebudou. Že francouzští muslimové se budou ve Francii těšit náboženské svobodě – ale na oplátku ji oni musejí vyznávat i pro nemuslimy, a to nejen ve Francii, ale i jinde. Je adekvátní trvat na tom, že pokud si muslimští imigranti do západních zemí chtějí nárokovat náboženskou svobodu a toleranci pro sebe, musejí být ochotni požadovat to samé i pro nemuslimy v muslimských zemích. To je poctivé

a konzistentní.

A neblbnout se zákazy šátků, křížů či jarmulek ve školách. Mít náboženskou víru je normální a přirozené. A není to samo o sobě zločinné. Zločinem je páchat útoky na jiné nevinné lidi kvůli jejich názorům, původu či přesvědčení. Pokud muslimové ve Francii budou mírumilovni a nábožensky tolerantní, jejich šátky ve školách problémem nebudou. Pokud tolerantní a mírumilovni

nebudou, zákaz šátků stejně nic nevyřeší. V takovémto případě bude ale nutné přehodnotit politiku vůči – nikoli náboženství obecně, nýbrž – těm agresivním mezi muslimy. Nebudou-li sami schopni tolerance, nemají na toleranci ze strany svobodné politické společnosti mravní nárok.

Roman Joch, Občanský institut
roman.joch@catholica.cz

Normalitu definují média

Co je normální? Tento základní problém fenomenologie je i jeden ze základních problémů každodenního života. Je normální, že lidé zaplatí za dovolenou, ale pak neodjedou anebo se nemohou bez problémů vrátit? Je normální neplatit daně? Krásť? Je normální, že poslancům se za zradu volebního programu nabízejí miliony?

Právě o to probíhá boj. Poslanec Zdeněk Kořistka apeloval na své kolegy vyřazení podobné nabídky jako on, aby jej „v tom nenechali“. Předseda ODS Mirek Topolánek se zase snaží vzbudit dojem, že cosi takového jako hlas za peníze u nás vůbec není. Šikovná Petra Buzková o něčem takovém slyšela (existuje to), ale jen z druhé ruky (kdoví, jestli to existuje).

Naše povědomí vede čáru mezi pojmy časté a normální. I když s klidem přijímáme teorie, podle nichž je morálka jen průmět statistiky (mravné je, co za mravné pokládá většina), příliš se tímto názorem neřídíme. Náš *sensus moralis* ví, že něco je patologické, i kdyby to dělali skoro všichni. A víme, že něco je špatně, i když patříme do většiny, která to dělá.

A přesto posun chování z kategorie „časté“ anebo „většinové“ do kategorie „normální“ je proces, který ve společnosti stále tiše probíhá, spontánní i řízený, a patří k tomu nejdůležitějšímu, co se v ní děje. Rozhodující podíl zde mají média a teoretické koncepty, o něž se opírají. V tomto hloubkovém ovlivnění spočívá největší podíl moci publicistů – ne ve vykmitnutí, třeba efektním, většiny národa k nějakému postoji v krátkodobých aférách.

Turecká sněmovna smetla ze stolu – především s ohledem na blížící se jednání o vstupu země do Evropské unie – návrh, aby manželská nevěra byla trestným činem. Evropské televize neza-

pomněly ve zpravodajství na záběry ne vždy úplně odbarvených a ne vždy úplně mladých tureckých žen, jež vyšly do ulic žádat, aby mohly být nevěrné bez-trestně.

Kdy byla nevěra naposled trestná u nás? Není vlastně nelogické, že stát registruje jako právní skutečnost soužití (jednoho) muže a (jedné) ženy a že jako otce dítěte narozeného vdané ženě, automaticky registruje jejího manžela, ale nechrání přitom toto soužití před tím, aby

se – třeba jen tu a tam – měnilo v soužití více lidí, ani je nechrání před jednáním, které by mohlo způsobit, že záznam o otcovství nemusí být pravdivý? Jistě, nevolám po zakotvení cizoložství do českého trestního práva, ale logický takový postoj není.

Podílet se na hledání a správném definování toho, co je normální, tvoří základ služby (případně medvědí služby) každého média. Je ovšem další otázka, kolik normality je ve společnosti obhajitelné a prosaditelné.

František Schildberger
frantisek.schildberger@catholica.cz

Mirek Topolánek a členové stínové vlády ODS

Foto: topolanek.cz

DOPISY ČTENÁŘŮ

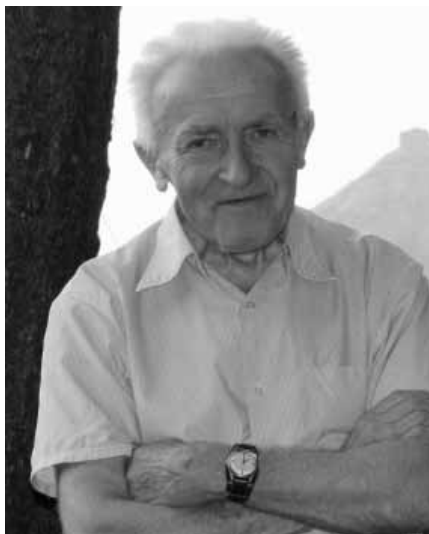
Absolutní vítězství otce Ladislava

„...on pak aby dosáhl nevadnoucí koruny života věčného. Amen“ – těmito slovy končí jedna z modliteb za kněze. Jsme lidé různí – někdo se za kněze takhle i jinak modlí, někomu jsou zcela lhostejní, někomu jdou na nervy a někdo je bez zábran vraždí. Pokud jde o tu nevadnoucí korunu života věčného, zavražděný P. MUDr. Ladislav Kubíček je bezpečně za vodou.

O jeho svatosti nepochybují dokonce ani nevěřící – byly toho v minulých dnech plné noviny. Některé psaly o „stařečkovi, který doplatil na svou dobrotu“. Proti tomu se musím rázně ohradit. Duchem nebyl žádný stařeček, ale svěží mladík a mimořádná charismatická osobnost. A pokud jde o tu dobrotu, tu měl jako křesťan a kněz v popisu práce. Kdysi jako voják s vysokoškolským vzděláním skončil bez šarže u útvaru PTP z téhož důvodu – odmítl složit důstojnickou přísahu, protože mu svědomí zakazovalo burcovat v podřízených nenávisť vůči nepříteli. Jeho celoživotním krédem bylo: „Radost mi působí konat Tvou vůli, hluboko v nitru mém jsou zákony Tvoje!“ (Ž 40) A tou vůlí je – ať se to někomu líbí nebo ne – také láska k nepřátelům. Ladislav byl důsledný. Na výmluvy typu „Nejde to, nezvládnou, nevylezou, neumím...“, měl vždycky stejnou odpověď: „To slovo neznám.“

Ještě dva dny před svou smrtí mě napomenul, když jsem se zeptala: „A co ti spratci? Nevlouपालi se ti zase na faru?“ Pro otce Ladislava to byly duše, za které se cítil zodpovědný. „S těmi jsme už kamarádi. Nikdy nemůžeš vědět, jestli se někdo z nich neobrátil.“ Nevím už po kolikáté jsem namítla: „Jednou tě tu některý z nich bací nebo zapíchne.“ „Aspoň budu mučedníkem. Pastýř musí být ochoten za své ovce i život položit.“ Myslel to zcela vážně. Dlouho do noci jsme si ten den povídali o neutěšené situaci ve světě i v litoměřické diecézi, která mu zvlášť ležela na srdci. Vyčerpal všechny dostupné prostředky – modlil se kudy chodil, velmi tvrdě se postil, na Boží vinici pracoval do úmoru. Všichni jsme věděli, že jeho velkým přáním je padnout u oltáře. Pracoval na tom. V předposledním mučednickém smrti jako o velké milosti, která není jen tak pro každého. Však taky Ladislav nebyl jen tak někdo!

Jakmile se zpráva o jeho smrti roznesla, přicházely mi na mobil spousty SMS od lidí, kteří měli Ladislavovu dlouho-

P. MUDr. Ladislav Kubíček Foto: (af)

letou formaci. Ladislav z nich určitě měl radost: „Věřím, že někteří andělé mohou mít tělo. Ladislav byl jedním z nich.“ Nebo: „Začíná nám nová životní etapa. Uvidíš, že se začnou dít zázraky.“ Těžko bych to někomu dokazovala, ale jsem přesvědčena, že jeden zázrak už Ladislav vyprosil. Nehroutím se, nebrečím a mám nejen sílu, ale i elán jako za mlada. Jestli si ten Zlý myslí, že se Ladislava zbavil, tak se šeredně mýlí. Teprve teď to pořádně roztočíme. Na Ladislava už nemůže, na nás útočit bude, s tím je nutno počítat. Budeme se bránit stejně jako to dělal on – modlitbou, postem a silou víry. A jsme pevně rozhodnutí předávat Ladislavovo poselství tomuto světu.

Těsně před smrtí napsal dvě knížky a ty brzy vyjdou. Jedna s názvem „Vůle Boží – zbožná fráze?“ a ta druhá „O svobodě“. Dvě knížky vyšly už dříve v Matici cyrilometodějské: „Život – největší umělecké dílo“ a „Manželství jako umělecké dílo“. Před chvílí hlásili v rozhlasu, že Ladislavova vraha už zadrželi a že se přiznal. Těším se, že ho jednoho dne v base navštívím a donesu mu všechny čtyři Ladislavovy knížky, aby se konečně dověděl, koho zavraždil. Těším se na jeho konverzi, kterou mu už teď vyprošuje nejen Ladislav. Na řadě míst se věřící na tento úmysl modlí a před chvílí mi přišla SMS tohoto znění: „Dnes u nás byla mše svatá za Ladislavova vraha.“ Je fakt, že ten dnešní svět je hrozný – ale jak je vidět, tak ne celý. A to stačí. Hlavně aby sůl solila a kvas kvasil. Hlavně se snažit být tou desítkou spravedlivých, jak nás učil Ladislav.

Marie Svatošová

DĚKUJI OTČE

P. Angelik OP

Znojmo

Milý Otče, rád bych Vám poděkoval za pomoc a vedení v době rozhodování o životě a za všechnu obětavou práci v mé farnosti, tak často neviděnou. Děkuji za příklad obětavého života, z něhož dodnes těším. Ať si Vás Pán Bůh stále vede a dá dojít odměny slíbené věrným služebníkům.

Cyprián Suchánek

P. Antonín Hýža

Plzeň

Vážený P. Antoníne, děkuji za několik let Vašich modliteb, obětí, duchovního vedení a trpělivosti s mými hloupými dotazy. Deo gratias! za Vás. Ať Vám to Svátostný Ježíš odmění jednou blažeností věčnou v nebi.

Anna Taliánová

P. Zdeněk Čížkovský

Kroměříž

Milý Otče Zdeňku, z celého srdce Vám děkuji za celý Váš úžasně dobrodružný život a za to, že jste, kým jste. Za Vaši originalitu, elán a odvalu, s níž jste utekl z komunistického Československa a postupně doputoval až do Afriky a tam se stal knězem a misionářem u kmene Zulu. Kéž Vás Pán Bůh stále ujišťuje o své blízkosti a stojí při Vás zvláště nyní v trápeních stáří, kdy se živlu, jako jste Vy, zdá, že život vyprchal...

Jana Pláteníková

P. Václav SDB (Strýček)

Šluknov

Milý otče, ráda vzpomínám na dvoje prázdniny ještě za totalitu, kdy jsme u Vás bydlely na faře a jezdily otloukávat tašky v blízkém zničeném kostele. Zejména mám v paměti společné modlitby breviáře a mše sv. v místním farním kostele, kde kromě naší „pracovní skupinky“ bylo jen pár místních německy mluvících babiček. Bůh oplat Vaši odvalu a statečnost.

Katka Blažková

Chcete-li poděkovat knězi, který vám v životě pomohl, můžete vyplnit formulář na internetových stránkách <http://dekujiotce.cz> nebo svůj text zaslat na adresu redakce.

KULTURA

SLOUP A OPORA PRAVDY

Ruské myšlení tíhne k všeobjímajícímu, všezahrnujícímu a – dalo by se říci – k interdisciplinárnosti. Většinou v něm nelze oddělit uvažování filosofické od náboženského nebo teologického, ale stírá se v něm i hranice mezi filosofií a krásnou literaturou, jazykovědou či estetikou. Typickou ukázkou takového myšlení jsou texty filosofa, matematika a teologa, ale také estetika a vykladače ikon Pavla Florenského. Jeho dílo, neodmyslitelná součást ruského stříbrného věku, patří do silného proudu pravoslavné náboženské renesance, která vzešla z odkazu Vladimíra Solovjova.

O autorovi

Otec Pavel Florenskij byl vpravdě mimořádnou osobností, „universálním géniem“. Má mnoho společného s J. A. Komenským nebo Bernardem Bolzanem. Některými bývá považován za vůbec největšího ruského teologa a filosofa. Jeho cesta k teologii ovšem nebyla zcela obvyklá. Svá studia totiž začal na Matematicko-fyzikální fakultě Moskevské university. Domníval se, že pomocí studia matematiky a logiky bude moci vyřešit zdánlivý rozpor, který se na tehdejší úrovni poznání – jsme na začátku 20. století – zdál být mezi vědou a vírou. Brzy však poznal, že je třeba, aby se seznámil se základy metodologie humanitních disciplín, a stal se tedy členem studentské historicko-filologické společnosti.

Po ukončení matematických studií Florenskij uvažoval, že se stane mnichem. Jeho duchovní otec mu to však nedoporučil a vybědnil jej ke studiu teologie na Moskevské duchovní akademii. Na této škole pak originálním způsobem přednášel až do roku 1919.

Perzekuovaný mučedník

Po bolševické revoluci se snažil zabránit těm nejhorším projevům vandalismu, které převrat provázely, například jako člen Komise na ochranu uměleckých památek Trojicko-sergijevského kláštera a podobných institucí. Z nich byl ovšem neustále vytlačován, a tak začal uplatňovat i své předchozí vzdělání. Pracoval kupříkladu jako jeden z redaktorů Technické encyklopedie. Roku 1933 byl zatčen. Prochází různými koncentračními tábory, o nichž v jednom dopise píše: „Gulag, toť srdce Ruska.“ Roku

1937 byl pravděpodobně zastřelen, zemřel tedy mučednickou smrtí.

Dobrodružství poznání náboženských tajemství

Sloup a opora pravdy z roku 1914 je kniha, či spíše rozsáhlá suma, která ho proslavila na celém světě. Florenskij, jak je jeho zvykem, v ní používá jasný jazyk, pevně stojící na řecko-římském klasickém dědictví a na pravidlech formální logiky. Dle mého soudu patří do množiny myslitelů, kteří mohou vyvolat silné souznění v lidech s přírodovědným nebo technickým vzděláním. Služebnicí teologie je mu nejen filosofie, to by nebylo nic zvláštního, ale – kromě jiného – i matematika, zejména pak výroková logika. Matematika mu však není jediným odrazovým můstkem. Sahá i po svých znalostech jazykovědných a estetických.

Sloup a opora pravdy je velkým dobrodružstvím poznání. Florenskij totiž vychází z principu, že náboženská tajemství rozhodně nejsou tajnosti, které nemají být zkoumány, a do jejich průzkumu se tedy směle pouští. Toto dobrodružství poznání je dobrodružstvím syntézy, jak vysvítá třeba z této citace:

„Pravda, Dobro a Krása“ – tato metafyzická triáda nepředstavuje tři různé principy, nýbrž jeden. Je to jeden a týž duchovní život, jen nahlížený pod jinými zornými úhly. Duchovní život, který vychází z Já a který má v Já svůj střed, je Pravda. Chápaný jako bezprostřední působení jiného je Dobro. A předmětně nazíraný třetím, jako vyzařovaný navenek, je Krása (s. 86).

„Vypadnutí z řádu znamená ohavnost, zlo a lež.“

Kniha je psána formou dopisů, jak tomu bývá i v nejstarší tradici. Jako celek tvoří úchvatnou symfonii, jejímž smyslem však jistě není jen rozklenout sice velkolepou, ale poněkud abstraktní klenbu řádu nad veškerenstvím, ale inspirovat každého člověka, aby svůj život do tohoto řádu zasadil. Florenskij píše:

Osobnost, tento malý svět, zaujímá ve světě, ve velkém světě, to místo, které jí je od věků určeno, neseskakuje z místa, které pro ni bylo naplánováno a které je její nejrychlejší cestou do Nebeského Království. V „trvání všeho podle řádu“ také spočívá krása stvoření, jeho dobro a pravda. A naopak, vypadnutí z řádu znamená ohavnost, zlo a lež.

KALENDÁŘ AKCÍ

Manželství, rodina a etika

Bioetické centrum Hippokrates pořádá v Brně ve dnech 9. – 10. října 2004 konferenci s mezinárodní účastí *Manželství, rodina a etika*. Bližší informace: <http://www.volny.cz/bioetika>.

Večerní evangelizační škola

V pondělí 11. října 2004 v 18 hodin bude v pražském dominikánském klášteře zahájen 2. ročník *Večerní evangelizační školy*. Kurz bude pokračovat vždy v pondělí v tuto dobu. Bližší informace: <http://misie.op.cz>.

Přednáškový cyklus o sv. Tomáši

V úterý 19. října 2004 pokračuje nový přednáškový cyklus P. Tomáše Pospíšila OP nazvaný *Sv. Tomáš akvinský, duchovní učitel*. Přednáška začíná v 19.45 v čitárně pražského dominikánského kláštera. Bližší informace: <http://res.catholica.cz>.

Svatí – svědkové evangelia

Vzdělávací cyklus přednášek pro širokou veřejnost *Svatí – svědkové evangelia* pokračuje v sobotu 23. října 2004 od 9 hodin v Hradci Králové v Novém Adalbertinu. Bližší informace: <http://dti.diecezehk.cz>.

Rozpoznávání Boží vůle

Mezinárodní katolický institut Miles Jesu organizuje seminář o rozpoznávání Boží vůle a životního povolání pro mladé muže v sobotu 30. října 2004 od 9 do 17 hodin v Brně. Bližší informace: tel.: 543 214 265.

Konference Zdravé rodičovství

Konferenci na téma *Otcovství: otec v těhotenství, otec u porodu, otec v rodině* pořádá občanské sdružení CENAP v Brně v pátek 26. listopadu 2004. Bližší informace: <http://www.cenap.cz>.

Všechno je krásné, dobré a pravdivé, pokud je „v souladu s řádem“. A všechno je ošklivé zlé a falešné, pokud je samočinné, svévolné a samořídící, žije-li to „po svém“. (s. 167)

Pavel Florenskij, *Sloup a opora pravdy*, nakladatelství Refugium Velehrad-Roma 2003.

Recenzi připravil Jaroslav Blažke
redakce@catholica.cz

NA ZÁVĚR

...přisluhoval služebníkům Božím...

Když Václavův otec Vratislav zemřel, dosadili Čechové na stolec předků Václava. Ten byl milostí Boží dokonalý ve víře. ...Václav jezdil po všech hradech, když se tam slavil svátek kostela. Vešel i do hradu Boleslavova, v neděli na svátek Kosmy a Damiána. Když vyslechl Mši, chystal se, že se vrátí domů do

Prahy. Ale Boleslav jej s podlým úmyslem zadržel a řekl: „Proč bys odcházel, bratře?“ A Václav bratrovo pozvání neodmítl. Když pak nastalo ráno, zvonili na jitřní. A Václav uslyšev zvon řekl: „Chvála tobě, Pane, žes mi dal dočkat se tohoto jitřní.“ A vstal a šel na jitřní. Hned v bráně jej dostihl Boleslav.

Václav se na něj ohlédl a řekl: „Bratře, včeras nám byl dobrým služebníkem.“ Boleslavovi se však k uchu sklonil ďábel a rozvrátil jeho srdce. Boleslav vytasil meč a odpověděl: „Teď ti chci být ještě lepším.“ A když to řekl, udeřil jej mečem po hlavě ...

úryvek ze „Život sv. Václava“ – první staroslověnská legenda o sv. Václavovi

Liturgická čtení: 26. neděle v mezidobí

První čtení (Am 6,1a.4-7)

Druhé čtení (1 Tim 6,1116)

Evangelium (Lk 16,19-31)

Ježíš řekl farizeům: „Byl jeden bohatý člověk, oblékal se do šarlatu a kmenutu a každý den pořádal skvělou hostinu. U jeho dveří léhal jeden žebřák – jmenoval se Lazar – plný vředů, a rád by utišil hlad aspoň z toho, co padalo z boháčova stolu; a ještě k tomu přicházeli psi a lízali mu vředy. Žebřák umřel a andělé

ho odnesli do Abrahámovy náručí. Pak umřel i boháč a byl pohřben. V pekle v mukách zdvihl oči a viděl zdálky Abraháma a v jeho náručí Lazara. A zvolal: ‚Otče Abraháme, slituj se nade mnou a pošli Lazara, ať omočí aspoň koneček prstu ve vodě a ovlaží mi jazyk, protože zakouším muka v tomto plamenu.‘

Abrahám však odpověděl: ‚Synu, uvědom si, že ty ses měl dobře už zažíva, Lazar naproti tomu špatně. A nyní se tu on raduje, a ty zakoušíš muka. A k to-

mu ke všemu zeje mezi námi a vámi veliká propast, takže nikdo nemůže přejít odtud k vám, i kdyby chtěl, ani se dostat od vás k nám.‘

Boháč řekl: ‚Prosím tě tedy, otče, pošli ho do mého otcovského domu. Mám totiž pět bratrů, ať je varuje, aby se také oni nedostali do tohoto místa muk.‘

Abrahám odpověděl: ‚Mají Mojžíše a Proroky, ať je uposlechnou!‘ On však odporoval: ‚Ne, otče Abraháme! Ale když k nim někdo přijde z mrtvých, pak se obrátí.‘ Odpověděl mu: ‚Jestliže neposlouchají Mojžíše a Proroky, nedají se přesvědčit, ani kdyby někdo vstal z mrtvých.‘“

27. 9. Pondělí	Job 1,6-22, Žl 17, Lk 9,46-50 <i>sv. Vincenc z Paula</i>	30. 9. Čtvrtek	Job 19,21-27, Žl 27, Lk 10,1-12 <i>sv. Jeroným</i>
28. 9. Úterý	Mdr. 6,9-21, 1 Kron 29, 1Petr 1,3-6; 2.21b-24, Mt 16.24-27, <i>sv. Václav</i>	1. 10. Pátek	Job 38,1.12-21; 40.3-5, Žl 139, Lk 1,13-16 <i>sv. Terezie od Dítěte Ježíše</i>
29. 9. Středa	Dan 7,9-10, 13-14, Žl 138, Jan 1,47-51 <i>sv. Michael, Gabriel a Rafael</i>	2. 10. Sobota	Ex 23,20-23a, Žl 91, Mt 18,1-5.10 <i>sv. andělé strážní</i>

Liturgická čtení: 27. neděle v mezidobí

První čtení (Hab 1,2-3; 2,2-4)

Druhé čtení (2 Tim 1,6-8.13-14)

Evangelium (Lk 17,5-10)

Apoštolové prosili Pána: „Dej nám více víry!“

Pán řekl: „Kdybyste měli víru jako

hořčičné zrnko a řekli této moruši: ‚Vyrví se i s kořeny a přesad se do moře!‘, poslechla by vás.

Když někdo z vás má služebníka, a ten orá nebo pase, řekne mu snad, až se vrátí z pole: ‚Hned pojď a sedni si ke

stolu?‘ Spíše mu přece řekne: ‚Připrav mi večeri, přepásej se a obsluhuj mě, dokud se nenajím a nenapíji. Potom můžeš jít a pít ty.‘ Děkuje snad tomu služebníkovi, že udělal, co mu bylo přikázáno?

Tak i vy, až uděláte všechno, co vám bylo přikázáno, řekněte: ‚Jsmo jenom služebníci, udělali jsme, co jsme byli povinni udělat.‘“

4. 10. Pondělí	Sir 50,1.3-7, Žl 16, Mt 11,25-30 <i>sv. František z Assisi</i>	7. 10. Čtvrtek	Zach 2,10-13, Lk 1, Lk 1,39-47 <i>Panna Maria Růžencová</i>
5. 10. Úterý	Gal 1,13-24, Žl 139, Lk 10,38-42 <i>sv. Faustýna Kowalska</i>	8. 10. Pátek	Gal 3,7-14, Žl 111, Lk 11,15-26 <i>sv. Pelágie</i>
6. 10. Středa	Gal 2,1-2.7-14, Žl 117, Lk 11,1-4 <i>sv. Bruno</i>	9. 10. Sobota	Gal 3,22-29, Žl 105, Lk 11,27-28 <i>sv. Jan Leonardi</i>

RC MONITOR – čtrnáctideník vydávaný o.s. Res Catholica jako projekt pod záštitou České dominikánské provincie. Noviny jsou zaměřeny na osvětu široké veřejnosti v oblasti náboženského života římskokatolické církve jako prevence náboženské nesnášenlivosti a xenofobie. Publikované zprávy jsou zveřejňovány na zpravodajském serveru <http://res.catholica.cz>. ISSN: 1214-8458, MK ČR E 15474

Korespondenční adresa redakce: Res Catholica, Husova 8, 110 00 Praha 1, e-mail: redakce@catholica.cz, číslo účtu: 1683820001/2400.

Šéfredaktor: Zdeňka Rybová. **Redakční rada:** Vít Cigánek, RNDr. Václav Frei, Mgr. Michaela Freiová, JUDr. Ing. Jiří Karas, P. Mgr. Pavel Mayer OP, Mgr. Radim Ucháč, Kateřina Ucháčová. **Nihil obstat:** P. Mgr. Pavel Mayer OP.

Objednávky: Noviny jsou distribuovány zdarma a lze je v požadovaném počtu kusů objednat na adrese redakce. Jejich vydávání je možné jedině díky zasláním darům, které pokrývají náklady na tisk a distribuci. Dary lze podle § 15 odst. 8 zákona č. 586/1992 Sb. uplatnit při snížení základu daně.